

ഇടപാടുകാർക്കുള്ള സേവനം - വഞ്ചനാപരമായും മറ്റും തെറ്റായി വന്നിട്ടുള്ള അക്കൗണ്ടുകൾ തിരുത്തുന്നതിനും മറ്റും

ഏപ്രിൽ 8, 2002

ഡി ബി ഒ ഡി - ഐ ഇ ജി ബി സി 86/09-07-007/2001-2002

ചെയർമാൻ/ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ്, പട്ടികയിലുള്ള എല്ലാ വ്യവസായ ബാങ്കുകളും (ആർ ആർ ബികൾ ഒഴികെ)

സർ,

ഇടപാടുകാർക്കുള്ള സേവനം - വഞ്ചനാപരമായും മറ്റും തെറ്റായി വന്നിട്ടുള്ള അക്കൗണ്ടുകളുടെ തിരുത്തൽ.

ദയവായി ഞങ്ങളുടെ വിജ്ഞാപനം 1995 മെയ് 4-ാം തീയതിയിലുള്ള ഡി ബി ഒ ഡി ബി പി. ബി സി 57/21-01-001/95 (പകർപ്പ് അയക്കുന്നു) നോക്കുക. അതിൽ ചതിയൻമാരായ ആളുകൾ വഞ്ചനാപരമായ അക്കൗണ്ടുകൾ തുറക്കുന്നത് തടയാനുള്ള സുരക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങളെപ്പറ്റി ബാങ്കുകളെ ഉപദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോഴും അത്തരം ആളുകൾ നടത്തുന്ന വഞ്ചനാ നടപടികളെ കുറിച്ചുള്ള പരാതികൾ ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. അതുമൂലം പ്രയാസവും നഷ്ടവും ഉണ്ടാകുന്നുമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ബാങ്കുകൾ വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ പ്രവർത്തിക്കുകയും ശാഖകൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും വേണം.

2 മുകളിൽ പറഞ്ഞതരം ഇടപാടുകൾ കൂടാതെ വളരെ വിശ്വസ്തമായ ഇടപാടുകളിലും ഫണ്ടുകൾ ശരിയായി കണ്ടെടുക്കുന്നില്ല. പോലീസ് നടപടി കൊണ്ടോ വകുപ്പ് നടപടി കൊണ്ടോ പല ജോലികളും പൂർത്തിയാക്കാതെ കിടക്കുകയാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ വിജ്ഞാപനം 1978 ഫെബ്രുവരി 15 തീയതിയിലെ ഡി ബി ഒ ഡി നമ്പർ.കോം.ബിസി 18/സി-408/എ-78 ന്റെ പകർപ്പയയ്ക്കുന്നു. അതിലെ വ്യവസ്ഥ അനുസരിച്ച് ഏതെങ്കിലും വിഭാഗത്തിലെ ജോലിക്കാർ തെറ്റായ നടപടി/വഞ്ചന കാണിച്ചതായി ബാങ്കിന് ബോധ്യമായാൽ ഉടൻ തന്നെ അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം ബോധ്യപ്പെടുത്തി അതിന്റെ തുക നൽകേണ്ടതാണ്.

3 ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഇടപാടുകാരുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഒഴിവാക്കാനായി ഞങ്ങൾ സംഗതി പുനഃപരിശോധിച്ച് നിങ്ങളെ അറിയിക്കുന്നത്.

i ബാങ്ക് കുറ്റവാളിയായിട്ടുള്ള കേസ്സുകളിൽ ബാങ്കുകൾ ഇടപാടുകാരുടെ നഷ്ടം നൽകണം.

ii ബാങ്കിന്റേയോ ഇടപാടുകാരുടെയോ കുറ്റം കൊണ്ടല്ലാതെ, സംവിധാനത്തിൽ ഉള്ള തകരാറുമൂലം ആയാലും ബാങ്ക് ഇടപാടുകാരുടെ നഷ്ടം നൽകണം (ഒരു പരിധി വരെ). ഇത് ബോർഡ് അംഗീകരിച്ച ഉപഭോക്തൃബന്ധ നയത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്.

4 കത്ത് കിട്ടിയ വിവരം അറിയിക്കുക.

വിശ്വത്തയോടെ
എം ആർ ശ്രീനിവാസൻ
ചീഫ് ജനറൽ മാനേജർ ഇൻ ചാർജ്

ഇതോടൊപ്പം : മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നവ

സുചന:-

ഡി ബി ഒ ഡി നമ്പർ കോം - ബി സി 18/സി 408/എ 78
15 ഫെബ്രുവരി 1978

എല്ലാ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെയും ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവുകൾക്ക്

സാർ,

ബാങ്കുകളിലെ വഞ്ചന

അടുത്ത കാലത്തായി ഒരാൾ ചില തിരുത്തലുകൾ വരുത്തി - ഉദാ: ഒരു ചെക്കിന്റെ തീയതിയും, തുകയും, കൊടുക്കേണ്ട ആളിന്റെ പേരും മാറ്റി വഞ്ചന നടത്തിയതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. അയാൾ ആ തുക മറ്റൊരു ബാങ്കിലുള്ള അയാളുടെ അക്കൗണ്ടിലാക്കുകയും പിന്നീട് പിൻവലിക്കുകയും ചെയ്തു.. പണം നഷ്ടപ്പെട്ട അക്കൗണ്ടുകാരൻ ആ പ്രശ്നം കോടതിയിൽ എത്തിച്ചു. ബാങ്കുകളുടെ രണ്ടിന്റെയും വീഴ്ചയാണ് (നൽകുകയും, കളക്ട് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന ബാങ്കുകൾ) പ്രശ്നത്തിന് കാരണമെന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തി. ഒരിക്കൽ ഒരു ബാങ്ക് അവരുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരോ ബന്ധപ്പെട്ടവരോ തെറ്റ് ചെയ്തതായി കണ്ടാൽ ഉടൻ തന്നെ അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം ഏറ്റെടുത്ത് ആ നഷ്ടം കൊടുത്ത് തീർക്കുകയും അങ്ങനെ ഒരു നല്ല ഇടപാടിനുള്ള മാതൃക കാണിക്കുകയും അനാവശ്യമായ കോടതി നടപടികൾ ഒഴിവാക്കുകയും വേണമെന്ന് കോടതി വിധിയിൽ പറയുന്നു. ഹൈക്കോടതിയുടെ ഈ നിർദ്ദേശം എല്ലാ ബാങ്കുകളും പാലിയ്ക്കണമെന്ന് ഞങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

വിശ്വസ്തതയോടെ
പി കെ വെങ്കിടേശ്വരൻ
ജോയിന്റ് ചീഫ് ഓഫീസർ

ബി പി ബി സി 57/21-01-00/95

സൂചന - ഡി ബി ഒ ഡി ബി പി ബി സി 57/21-01-001/95 മെയ് 4 1995 (19950504)

ബാങ്കുകളിലെ വഞ്ചന - നിക്ഷേപ അക്കൗണ്ടുകളുടെ പരിശോധന

എസ് ഇ സി ബാങ്കിംഗ് നയം

ദയവായി ഞങ്ങളുടെ വിജ്ഞാപനം ഡി ബി ഒ ഡി നമ്പർ ജി സി ബി സി 193/17-04-001/93 (തീയതി നവംബർ 18, 1993) ഉം ബി പി ബി സി 106/21-01-001/94 (23 സെപ്റ്റംബർ 1994) ഉം ശ്രദ്ധിക്കുക. അതുകൊണ്ട്, ചതിയൻമാരായിട്ടുള്ള ആളുകൾ ബിനാമി അക്കൗണ്ടുകൾ തുടങ്ങുകയും (ആളില്ലാതെ) മറ്റുള്ളവർക്കുള്ള ചെക്കും ഡ്രാഫ്റ്റും മറ്റും മാറുകയും ചെയ്യുന്നത് തടയാനായി അക്കൗണ്ട് തുടങ്ങുന്നതും പ്രവർത്തിക്കുന്നതും സംബന്ധിച്ച എല്ലാ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളും നടപടിക്രമങ്ങളും കൃത്യമായി പാലിയ്ക്കണമെന്ന് അറിയിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ പരസ്യലറ്റർ (ഡി ബി ഒ ഡി നമ്പർ ജി സി 202/17-04-001/93 (ഡിസംബർ 6, 1993) അനുസരിച്ച് നിക്ഷേപകരുടെ ഫോട്ടോയും അക്കൗണ്ട് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ നടത്താൻ അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളവരുടെ ഫോട്ടോയും വാങ്ങി വെയ്ക്കേണ്ടതാണ്. (1994 ജനുവരി 1 മുതൽ ആരംഭിക്കുന്ന എല്ലാ നിക്ഷേപങ്ങൾക്കും ഇത് ബാധകമാണ്) പുതിയ അക്കൗണ്ട് തുറക്കുമ്പോഴും പ്രവർത്തിക്കുമ്പോഴും ആവശ്യമായ സുരക്ഷാക്രമങ്ങൾ പാലിച്ചില്ലെങ്കിൽ ശാഖാ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർ ശിക്ഷാർഹരാകുമെന്ന് ബാങ്കുകൾ അവരുടെ ശാഖകളെ മുൻകൂട്ടി അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

2 ഞങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായ നിർദ്ദേശം ഉണ്ടായിട്ടും ഇല്ലാത്ത ആളുകളുടെ പേരിൽ അക്കൗണ്ട് തുറക്കുക, മൂന്നാംസ്ഥാന/ അക്കൗണ്ട് പേയി ചെക്കുകൾ മാറുക, പലിശ/ഡിവിഡൻ്റ് വാറന്റുകൾ, റീഫണ്ട് ഓർഡറുകൾ എന്നിവയിൽ ഏർപ്പെടുക എന്നീ സംഭവങ്ങൾ നടക്കുന്നതായി ഞങ്ങൾക്കും സെബി (SEBI) യും റിപ്പോർട്ടുകൾ കിട്ടുന്നുണ്ട്. അത്തരം അക്കൗണ്ടുകൾ ഒരു ചുരുങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ നിർത്തലാക്കുകയും വഞ്ചകൻമാരുടെ പണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അതിനായി നിക്ഷേപങ്ങളും മറ്റ് അക്കൗണ്ടുകളും തുടങ്ങുന്നതിനും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനുമായുള്ള നിയന്ത്രണ സംവിധാനം കൂടുതൽ കർക്കശമാക്കണം. അത് സാധ്യമാക്കാനായി താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(എ) നിക്ഷേപങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിക്കുന്ന ഒരു സംവിധാനം ആരംഭിക്കണം. പുതിയ അക്കൗണ്ടുകളെ നിരീക്ഷിക്കുക എന്നത് നിക്ഷേപക അക്കൗണ്ട് വിഭാഗത്തിൻ്റെ/വകുപ്പിൻ്റെ ചുമതലയാണെങ്കിലും ശാഖാ മാനേജർമാരും അക്കൗണ്ട് വിഭാഗ മാനേജർമാരും ആദ്യത്തെ മൂന്ന് മാസമെങ്കിലും പുതിയ നിക്ഷേപക അക്കൗണ്ടുകളെ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണം നടത്തുകയും വ്യാജമായ ഇടപാടുകളോ സംശയകരമായ ഇടപാടുകളോ ഉണ്ടോ

എന്ന് കണ്ടുപിടിക്കുകയും വേണം. ആ മൂന്ന് മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ എന്തെങ്കിലും വ്യാജനടപടി ഉണ്ടായാൽ അതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ബാങ്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കാണെന്ന് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം.

(ബി) വലിയ തുകകൾ നിയന്ത്രണം പണം പിൻവലിക്കുന്നതിന് ഉണ്ടായിരിക്കണം വലിയ മൂന്നാം സ്ഥാനചെക്കുകൾ, ഡ്രാഫ്റ്റുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് വലിയ തുകകൾ പിൻവലിക്കുന്നത് ആ ഇടപാടിന്മേൽ സംശയം ഉണ്ടാകുന്നു. ഞങ്ങളുടെ 1993 സെപ്റ്റംബർ 1-ാം തീയതിയിലുള്ള വിജ്ഞാപനം ഡി ബി ഒ ഡി നമ്പർ എഫ് എം സി, ഡി സി 153/27-01-03/93-94 അനുസരിച്ച് വലിയ തുകകൾ പിൻവലിക്കുന്നത് ശാഖാ മാനേജർമാരുടെ സൂക്ഷ്മനീരീക്ഷണത്തിന് കീഴിലായിരിക്കണം. നിക്ഷേപക അക്കൗണ്ടുകളുടെയും മറ്റ് അക്കൗണ്ടുകളുടെയും 10 ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടി എല്ലാ നിക്ഷേപങ്ങളും പിൻവലിയ്ക്കലുകളും പ്രത്യേക പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സംവിധാനം ആരംഭിക്കേണ്ടതാണ്. 10 ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതൽ പിൻവലിക്കുന്നതിന് നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനും പ്രത്യേകം രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം. അക്കൗണ്ട് ഉടമയുടെ പേര്, നിക്ഷേപതുക, അക്കൗണ്ട് നമ്പർ, പിൻവലിയ്ക്കുന്ന തുക, ചെക്കിന്റെ ഗുണഭോക്താവിന്റെ പേര് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിരിക്കണം.

3 കത്ത് കിട്ടിയ വിവരം അറിയിക്കുകയും ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ശരിയായി പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുകയും ചെയ്യുക.